

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

B O S N A I H E R C E G O V I N A
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

B O S N I A A N D H E R Z E G O V I N A
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
INSTITUTE FOR STATISTICS OF FB&H

GODINA / YEAR VI

SARAJEVO, 15. 07. 2014.

BROJ / NUMBER: 10.2.1

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST U 2013., DOHODOVNI PRISTUP – prvi rezultati

GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED FOR 2013,
INCOME APPROACH – first results

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prve rezultate obračuna bruto domaćeg proizvoda po dohodovnom pristupu za 2013. godinu.

Podaci su urađeni u tekućim cijenama i iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2, a poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip), a ne prema jedinicama u sastavu (čiste djelatnosti).

Obračun je urađen slijedeći koncept i preporuke međunarodnih metodologija „Sistem nacionalnih računa 1993“ (SNA-93) i „Evropski sistem računa 1995“ (ESA-95).

Bruto dodana vrijednost po dohodovnom pristupu obuhvata sredstva zaposlenih, neto ostale poreze na proizvodnju (ostali porezi na proizvodnju minus ostale subvencije na proizvodnju), potrošnju fiksnog kapitala i poslovni višak/miješani dohodak. Da bi se dobio bruto domaći proizvod u tržišnim cijenama dodani su porezi na proizvode, usluge i uvoz, a oduzete subvencije na proizvode.

Porezi na proizvode, usluge i uvoz su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, carine, akcize i slično.

NOTES ON METHODOLOGY

Institute for Statistics of FB&H in this first release presents the first results of the calculation of Gross Domestic Product according to the income approach for 2013.

Data has been done at current prices and given by sections of Classification of Activity, which is harmonized with European Classification of Activity NACE Rev. 2. Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle), not according to the homogeneous units.

Calculation has been done according to the concept and recommendations of International methodologies, namely „System of National Accounts 1993“ (SNA-93) and „European system of accounts 1995“ (ESA-95).

Gross Value Added by income approach consists of compensation of employees, net other taxes on production (other taxes on production minus other subsidies on production), consumption of fixed capital and operating surplus/mixed income. Gross Domestic Product at market prices is calculated by adding all taxes on products, services and import and subtracting subsidies on products.

Taxes on products, services and import are taxes paid according to the produced or delivered good and service. These taxes consist of value added tax (VAT), customs, excise, etc.

Ostali porezi na proizvodnju obuhvataju sve poreze koji mogu teretiti poslovne subjekte zbog angažovanja u proizvodnji, neovisno o količini ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga (porez na firmu, naknade za zaštitu okoliša, porezi i naknade za upotrebu fiksne aktive, naknade za koncesije i licence).

Subvencije na proizvode i usluge su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Ostale subvencije na proizvodnju predstavljaju subvencije koje se ne iskazuju po jedinici proizvoda ili usluge, kao što su: subvencioniranje plata i naknada zaposlenih, subvencioniranje kamata i sl.

Sredstva zaposlenih obuhvataju sva primanja zaposlenih u novcu i naturi, koja su zaposleni primili kao naknadu za svoj rad, sve doprinose na ime socijalnog osiguranja zaposlenih (doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenih), kao i porez na dohodak.

Bruto poslovni višak je rezidualna kategorija dodane vrijednosti po djelatnostima, koja se dobije kada se bruto dodana vrijednost umanjuje za sredstva zaposlenih i neto ostale poreze na proizvodnju (od ostalih poreza na proizvodnju oduzmu se ostale subvencije na proizvodnju).

Bruto mješoviti dohodak je alternativni izraz za poslovni višak neinkorporiranih preduzeća u vlasništvu domaćinstava, jer za njih nije moguće razdvojiti naknade po osnovu vlasništva od naknada po osnovu rada.

Potrošnja fiksnog kapitala predstavlja vrijednost stalnih sredstava koja se u procesu proizvodnje prenese na nove proizvode i usluge u toku/tijeku obračunskog perioda.

Neto poslovni višak/Neto mješoviti dohodak se izračunava kada se bruto poslovni višak/bruto mješoviti dohodak umanjuje za potrošnju fiksnog kapitala.

Other taxes on production consist of all taxes that business entities incur as a result of engaging in production, independently of the quantity or value of the goods and services produced or sold (tax on firm, environmental fees, taxes on the use of fixed assets, fees for concessions and licences).

Subsidies on products and services are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

Other subsidies on production are subsidies which are not recorded by unit of product or service, such as: subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interests etc.

Compensation of employees includes all remuneration to employees, both in cash or in kind, that the employees received as compensation for their work, all employees' and employers' social contributions, as well as income tax.

Gross operating surplus is a residual category of Gross Value Added by the activities that remains after reducing the Gross Value Added by compensation of employees and net other taxes on production (subsidies on production have been subtracted from other taxes on production).

Gross mixed income is an alternative term for the operating surplus of unincorporated enterprises owned by households, in which it is not possible to distinguish capital incomes from labour incomes.

Consumption of fixed capital is the value of fixed assets that is transferred to new products and services in production process during the accounting period.

Net operating surplus/Net mixed income is calculated as gross operating surplus/gross mixed income minus consumption of fixed capital.

Znakovi

- nema pojave

Symbols

- no occurrence

Tabela 1. RAČUN STVARANJA DOHOTKA U 2012. GODINI, TEKUĆE CIJENE

Table 1. GENERATION OF INCOME ACCOUNT IN 2012, CURRENT PRICES

000 KM

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Sredstva zaposlenih <i>Compensation of employees</i>	Neto ostali porezi na proizvodnju <i>Net other taxes on production</i>	Bruto poslovni višak/miješani dohodak <i>Gross operating surplus/mixed income</i>	Potrošnja fiksnog kapitala <i>Consumption of fixed capital</i>	Neto poslovni višak/miješani dohodak <i>Net operating surplus/mixed income</i>	Section of activity
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	739.887	120.038	2.300	617.549	62.891	554.658	A Agriculture, forestry and fishing
B Vađenje ruda i kamena	398.121	353.951	7.693	36.477	63.939	-27.462	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	1.982.351	1.229.955	37.367	715.029	453.247	261.782	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	600.860	328.793	10.176	261.891	259.842	2.049	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	201.904	171.388	3.899	26.617	50.466	-23.849	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	636.420	388.495	9.926	237.999	90.602	147.397	F Construction
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.285.800	1.286.162	40.862	958.776	308.798	649.978	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	582.425	408.552	10.706	163.167	126.894	36.273	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	385.198	199.652	4.444	181.102	54.986	126.116	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	786.409	369.860	14.328	402.221	207.880	194.341	J Information and communication
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	715.701	397.989	12.719	304.993	79.195	225.798	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	865.656 776.822	35.785 -	1.721 -	828.150 776.822	369.140 337.529	459.010 439.293	L Real estate activities <i>of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	455.269	265.746	7.350	182.173	68.202	113.971	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	132.353	102.394	2.208	27.751	15.155	12.596	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.428.566	1.345.962	3.478	79.126	79.126	0	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	837.826	773.917	2.895	61.014	46.604	14.410	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	776.535	690.627	2.660	83.248	67.748	15.500	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	125.026	87.980	1.631	35.415	12.724	22.691	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	130.966	79.288	1.327	50.351	9.774	40.577	S Other service activities
T Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca	-	-	-	-	-	-	T Activities of households as employers
U Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	U Activities of extraterritorial organisations and bodies
Ukupno sve djelatnosti	14.067.273	8.636.534	177.690	5.253.049	2.427.213	2.825.836	Total of activities
UFPIIM (-)	511.840			511.840		511.840	FISIM (-)
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	13.555.433	8.636.534	177.690	4.741.209	2.427.213	2.313.996	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode, usluge i uvoz minus subvencije na proizvode (+)	2.998.707						Taxes on products, services and import less subsidies on products (+)
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	16.554.140						Gross domestic product (GDP) at market prices

Tabela 2. RAČUN STVARANJA DOHOTKA U 2013¹⁾. GODINI, TEKUĆE CIJENETable 2. GENERATION OF INCOME ACCOUNT IN 2013¹⁾, CURRENT PRICES

000 KM

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost Gross value added	Sredstva zaposlenih Compensation of employees	Neto ostali porezi na proizvodnju Net other taxes on production	Bruto poslovni višak/miješani dohodak Gross operating surplus/mixed income	Potrošnja fiksnog kapitala Consumption of fixed capital	Neto poslovni višak/miješani dohodak Net operating surplus/mixed income	Section of activity
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	871.907	130.086	1.093	740.728	72.207	668.521	A Agriculture, forestry and fishing
B Vađenje ruda i kamena	375.374	357.936	4.469	12.969	68.564	-55.595	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	2.052.873	1.261.296	21.473	770.104	472.052	298.052	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	705.181	335.867	7.653	361.661	260.719	100.942	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	198.273	169.712	2.185	26.376	49.960	-23.584	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	613.152	367.781	5.876	239.495	86.339	153.156	F Construction
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.332.486	1.301.019	23.506	1.007.961	305.000	702.961	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	599.467	409.321	6.580	183.566	124.100	59.466	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	387.943	202.462	3.524	181.957	57.302	124.655	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	796.762	374.415	8.873	413.474	211.624	201.850	J Information and communication
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	723.076	401.039	8.031	314.006	88.270	225.736	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama od toga: imputirana renta	918.801 829.987	39.660 -	959 -	878.182 829.987	395.802 360.629	482.380 469.358	L Real estate activities of which: imputed rent
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	441.634	274.457	4.395	162.782	70.400	92.382	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	140.740	110.988	1.430	28.322	14.537	13.785	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.448.269	1.357.284	3.511	87.474	87.474	0	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	845.575	781.293	2.602	61.680	45.722	15.958	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	793.181	703.899	2.544	86.738	71.179	15.559	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	128.806	91.354	900	36.552	13.975	22.577	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	127.933	76.644	1.084	50.205	9.865	40.340	S Other service activities
T Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca	-	-	-	-	-	-	T Activities of households as employers
U Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	U Activities of extraterritorial organisations and bodies
Ukupno sve djelatnosti	14.501.433	8.746.513	110.688	5.644.232	2.505.091	3.139.141	Total of activities
UFPIIM (-)	515.036			515.036		515.036	FISIM (-)
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	13.986.397	8.746.513	110.688	5.129.196	2.505.091	2.624.105	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode, usluge i uvoz minus subvencije na proizvode (+)	2.942.535						Taxes on products, services and import less subsidies on products (+)
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	16.928.932						Gross domestic product (GDP) at market prices

1) Prvi rezultati

1) First results